

Czwartek, 1 grudnia 2016 r.

P8_TA(2016)0476

Sytuacja we Włoszech po trzęsieniach ziemi

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 1 grudnia 2016 r. w sprawie sytuacji we Włoszech po trzęsieniach ziemi (2016/2988(RSP))

(2018/C 224/23)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 174, art. 175 (akapit trzeci) i art. 212 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2016/369 z dnia 15 marca 2016 r. w sprawie udzielania wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych na terenie Unii ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej ⁽³⁾ oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 661/2014 z dnia 15 maja 2014 r. zmieniające to rozporządzenie ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 375/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. ustanawiające Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej („inicjatywa »Wolontariusze pomocy UE«”) ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. dotyczące pomocy humanitarnej ⁽⁶⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 11 kwietnia 2011 r. w sprawie dalszego opracowywania oceny ryzyka na potrzeby zarządzania katastrofami w Unii Europejskiej,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 28 listopada 2008 r. zawierające apel o wzmocnienie zdolności w zakresie ochrony ludności dzięki europejskiemu systemowi wzajemnej pomocy wykorzystującemu podejście oparte na modułach ochrony ludności (16474/08),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji pt. „Fundusz Solidarności Unii Europejskiej – Sprawozdanie roczne za 2014 r.” (COM(2015)0502),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie regionalnego wpływu trzęsień ziemi ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.

⁽²⁾ Dz.U. L 70 z 16.3.2016, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 143.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 122 z 24.4.2014, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 163 z 2.7.1996, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 282 E z 6.11.2008, s. 269.

Czwartek, 1 grudnia 2016 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 czerwca 2008 r. w sprawie zwiększenia zdolności Unii do reagowania w przypadku katastrof ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 października 2009 r. ⁽²⁾ w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uruchomienia Funduszu Solidarności Unii Europejskiej: Włochy, trzęsienie ziemi w Abruzji ,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej – jego wdrożenia i stosowania ⁽³⁾,
  - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając pytania do Komisji w sprawie sytuacji we Włoszech po trzęsieniach ziemi (O-000139/2016 – B8-1812/2016, O-000140/2016 – B8-1813/2016 i O-000141/2016 – B8-1814/2016),
  - uwzględniając sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 24/2012 pt. „Pomoc z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej udzielona w związku z trzęsieniem ziemi w Abruzji z 2009 r. – adekwatność i koszt działań”,
  - uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że po trzęsieniu ziemi o niszczycielskiej sile, które miało miejsce w środkowej części Włoch w dniu 24 sierpnia 2016 r., trzy inne poważne trzęsienia w postaci fali gwałtownych wstrząsów uderzyły w regiony położone w środkowych Włoszech z siłą 5,5 i 6,1 w dniu 26 października 2016 r. oraz z siłą 6,5 w dniu 30 października 2016 r.;
- B. mając na uwadze, że w ostatnich miesiącach trzęsienia i wstrząsy wtórne stale nawiedzają środkowe Włochy; mając na uwadze, że ostatnie trzęsienie ziemi (z dnia 30 października 2016 r.) charakteryzowało się najsilniejszymi wstrząsami, jakich Włochy doświadczyły w ciągu ostatnich ponad trzydziestu lat, i całkowicie zrównało z ziemią całe wsie, doprowadzając do rozpaczy wielu mieszkańców zniszczonych obszarów i powodując też różne pośrednie formy szkód na przyległych obszarach;
- C. mając na uwadze, że według doniesień w wyniku niedawnych wstrząsów ponad 400 osób zostało rannych, a 290 poniosło śmierć;
- D. mając na uwadze, że niszczycielskie trzęsienia ziemi kumulują się w „efekt domina” i doprowadziły do przesiedlenia 100 000 tys. mieszkańców;
- E. mając na uwadze, że te niedawne trzęsienia zniszczyły miasta, poważnie uszkodziły infrastrukturę o znaczeniu lokalnym i regionalnym, spustoszyły miejsca związane z dziedzictwem historycznym i kulturowym, a także zaszkodziły działalności gospodarczej – zwłaszcza w przypadku MŚP – rolnictwu, krajobrazowi oraz potencjałowi branży turystycznej, hotelarskiej i gastronomicznej;
- F. mając na uwadze, że obszary, na których wystąpiło trzęsienie ziemi, są dotknięte deformacją na powierzchni około 130 kilometrów kwadratowych, przy największym odkształceniu wynoszącym co najmniej 70 centymetrów; mając też na uwadze, że nieprzewidywalne hydrogeologiczne skutki mogą doprowadzić – w trudnych warunkach zimowych – do kolejnych klęsk żywiołowych, takich jak powodzie, osuwanie się gruntów i skumulowane szkody;
- G. mając na uwadze, że niektóre regiony w Unii Europejskiej są bardziej narażone na duże ryzyko sejsmiczne; mając na uwadze, że mogą one być wręcz skazane na powtarzające się klęski żywiołowe różnego rodzaju, niekiedy w odstępach krótszych niż jeden rok, przy czym ostatnie takie przypadki miały miejsce we Włoszech, w Portugalii, Grecji i na Cyprze;

⁽¹⁾ Dz.U. C 286 E z 27.11.2009, s. 15.

⁽²⁾ Dz.U. C 230 E z 26.8.2010, s. 13.

⁽³⁾ Dz.U. C 440 z 30.12.2015, s. 13.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 114 z 15.4.2014, s. 48.

Czwartek, 1 grudnia 2016 r.

- H. mając na uwadze, że zrównoważona odbudowa wymaga właściwej koordynacji w celu likwidacji strat gospodarczych i społecznych oraz że należy zwrócić też szczególną uwagę na bezcenne włoskie dziedzictwo kulturowe i promować międzynarodowe i europejskie projekty mające na celu ochronę budynków i obiektów o znaczeniu historycznym;
- I. mając na uwadze, że Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) został ustanowiony rozporządzeniem (WE) 2012/2002 w reakcji na katastrofalne powodzie, które dotknęły Europę Środkową latem 2002 r.;
- J. mając na uwadze, że różne instrumenty unijne, takie jak europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne lub mechanizm i instrument finansowy ochrony ludności, mogą być wykorzystane do wzmocnienia działań zapobiegawczych w przypadku trzęsienia ziemi oraz naprawczych po jego wystąpieniu;
- K. mając na uwadze, że reforma FSUE przeprowadzona w 2014 r. umożliwiła państwom członkowskim składanie wniosków o zaliczki, o których wypłacie decyduje Komisja, jeżeli dostępne są odpowiednie zasoby finansowe; mając jednak na uwadze, że kwota zaliczki nie może przekraczać 10 % przewidywanej całkowitej kwoty wkładu z FSUE, a jej maksymalna wysokość jest ograniczona do 30 mln euro;
- L. mając na uwadze, że poszkodowane państwo członkowskie musi złożyć do Komisji wnioski o pomoc z FSUE najpóźniej w terminie dwunastu tygodni od ustalenia pierwszych szkód spowodowanych klęską żywiołową; mając na uwadze, że państwo będące beneficjentem jest odpowiedzialne za wykorzystanie dotacji oraz przeprowadzenie kontroli sposobu jej wydatkowania, jednak Komisja może przeprowadzić kontrole działań finansowanych z FSUE na miejscu;
- M. mając na uwadze, że proces odbudowy musi uwzględniać wcześniejsze doświadczenia; mając też na uwadze, że konieczność przeprowadzenia prac jak najszybciej, z wykorzystaniem odpowiednich zasobów, przy uproszczeniu procedur biurokratycznych i w sposób przejrzysty powinna stanowić podstawę trwałej odbudowy, podobnie jak zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności mieszkańcom dotkniętym katastrofą, aby dopilnować, by mogli oni nadal żyć w tych regionach;
- N. mając na uwadze, że prewencja powinna być coraz ważniejszym etapem zarządzania kryzysowego i nabierać coraz większego znaczenia społecznego oraz że wymaga ona również starannego programu działań w zakresie rozpowszechniania informacji, uświadamiania i edukacji;
- O. mając na uwadze potrzebę wzmocnienia środków zapobiegania klęskom zgodnie z wcześniejszymi propozycjami Parlamentu w celu skonsolidowania strategii zapobiegania – na szczeblu UE – klęskom żywiołowym i katastrofom spowodowanym przez człowieka;
1. wyraża najgłębszą solidarność i przekazuje wyrazy współczucia wszystkim osobom dotkniętym trzęsieniami ziemi oraz ich rodzinom, a także włoskim władzom krajowym, regionalnym i lokalnym zaangażowanym w działania pomocowe po katastrofie;
  2. wyraża zaniepokojenie dużą liczbą osób przesiedlonych, narażonych na trudne warunki pogodowe z związku z nadchodzącą zimą; wzywa w związku z tym Komisję do wskazania wszelkich możliwych sposobów zapewnienia pomocy włoskim władzom, by zagwarantować godziwe warunki życia ludziom pozbawionym dachu nad głową;
  3. docenia nieustający wysiłek jednostek ratunkowych, służby ochrony ludności, wolontariuszy, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych, regionalnych i krajowych na zniszczonych terenach w celu ratowania życia, powstrzymania szkód oraz zagwarantowania wspólnych podstawowych działań w celu utrzymania godnego standardu życia;
  4. podkreśla poważne skutki gospodarcze i społeczne następujących po sobie trzęsień ziemi oraz zniszczeń powstałych w ich następstwie;
  5. podkreśla powagę sytuacji w terenie, wywierającą znaczną i silną presję finansową na włoskie organy władzy na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym;

Czwartek, 1 grudnia 2016 r.

6. przyjmuje z zadowoleniem większy poziom elastyczności przy obliczaniu deficytu budżetowego na wydatki związane z trzęsieniami ziemi, który został przyznany Włochom zgodnie z Traktatami, w celu sprawnego i szybkiego sprostania problemom związanym z obecną nadzwyczajną sytuacją oraz przeprowadzenia dalszych działań niezbędnych do zabezpieczenia dotkniętych obszarów; wzywa też włoski rząd do zadbania o to, by wszystkie dodatkowe zasoby, jakie udostępniono, zostały faktycznie przeznaczone na ten konkretny cel;
7. w świetle tej wyjątkowej i bardzo poważnej sytuacji zwraca się do Komisji z propozycją rozważenia, czy zrównoważona odbudowa i wszelkie inwestycje antysejsmiczne, w tym inwestycje współfinansowane z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych przeznaczonych na cel tematyczny 5 (działania na rzecz zapobiegania zmianie klimatu, dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem), mogłyby zostać wyłączone z obliczania deficytów krajowych w ramach paktu stabilności i wzrostu;
8. z zadowoleniem przyjmuje solidarność wyrażoną przez instytucje UE, inne państwa członkowskie, regiony europejskie i podmioty międzynarodowe, o czym świadczy wzajemna pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych;
9. wzywa Komisję, aby rozważyła rozszerzenie aktualnej metody obliczania Funduszu Solidarności, która obecnie opiera się na skutkach szkód spowodowanych przez pojedynczą katastrofę, tak aby obejmowała ona łącznie szkody spowodowane przez szereg klęsk żywiołowych w tym samym regionie w danym roku;
10. podkreśla problemy związane z systemami przewidywania trzęsień ziemi oraz wysoką aktywność sejsmiczną w regionie Morza Śródziemnego oraz w Europie Południowo-Wschodniej; wzywa państwa członkowskie do przyśpieszenia badań służących zapobieganiu szkodom, zarządzaniu kryzysom i ograniczeniu do minimum zakresu skutków klęsk żywiołowych w połączeniu z działaniami w ramach programu „Horyzont 2020”; z niepokojem stwierdza, że w ciągu ostatnich 15 lat wskutek niszczycielskich trzęsień ziemi w Europie tysiące ludzi zginęło, a setki tysięcy osób zostało pozbawionych dachu nad głową;
11. przypomina, jak ważne jest, aby spełniać wymogi dotyczące budowy budynków i infrastruktury publicznej odpornych na trzęsienia ziemi; wzywa władze krajowe, regionalne i lokalne do zintensyfikowania wysiłków na rzecz zapewnienia zgodności konstrukcji z obowiązującymi normami w zakresie trzęsienia ziemi oraz do zwracania należytej uwagi przy wydawaniu pozwoleń na budowę;
12. podkreśla znaczenie unijnego mechanizmu ochrony ludności dla zacieśniania współpracy między krajowymi organami ochrony ludności w całej Europie w razie niekorzystnej sytuacji oraz dla minimalizowania skutków zdarzeń nadzwyczajnych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszego uproszczenia procedur uruchamiania tego mechanizmu, aby udostępniać go szybko i skutecznie, w bezpośrednim następstwie katastrofy;
13. przyjmuje do wiadomości złożony przez włoski rząd wniosek o udostępnienie środków z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej oraz wzywa Komisję do podjęcia wszelkich niezbędnych działań umożliwiających bezzwłoczne rozpatrywanie wniosków o udzielenie pomocy w ramach Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (FSUE), by zapewnić jego szybkie uruchamianie; podkreśla w tym kontekście, jak ważne jest możliwie najszybsze udostępnianie płatności zaliczkowych organom krajowym, aby mogły one reagować na pilne wymogi danej sytuacji;
14. zauważa w tym kontekście, że częściowe uwzględnienie w budżecie rocznego przydziału środków finansowych na FSUE, przewidziane w proponowanym „rozporządzeniu zbiorczym”, mogłoby pomóc przyśpieszyć uruchamianie procedury w przyszłości w celu wcześniejszego i skuteczniejszego reagowania na potrzeby osób dotkniętych klęską; ponadto zwraca się do Komisji, aby w kontekście ewentualnych przyszłych reform przeanalizowała możliwości zwiększenia progów płatności zaliczkowych oraz skrócenia terminów rozpatrywania wniosków;
15. podkreśla znaczenie tworzenia synergii pomiędzy wszystkimi dostępnymi instrumentami, w tym europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi (EFSI), oraz zapewnienia skutecznego wykorzystania zasobów do działań związanych z odbudową i wszelkich innych niezbędnych interwencji, w pełnej współpracy z włoskimi władzami krajowymi i regionalnymi; apeluje do Komisji, by w tym celu była gotowa do przyjęcia zmian w programach i programach operacyjnych, w miarę możliwości jak najszybciej po przedłożeniu przez państwo członkowskie wniosku o wprowadzenie zmiany; podkreśla również możliwość wykorzystania Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) do wspierania obszarów wiejskich i utrzymania działalności rolniczej na obszarach, które zostały dotknięte trzęsieniem ziemi;

Czwartek, 1 grudnia 2016 r.

16. podkreśla też znaczenie optymalizacji wykorzystania istniejących funduszy UE w celu inwestowania w zapobieganie klęskom żywiołowym oraz znaczenie zapewnienia konsolidacji i długoterminowego zrównoważonego rozwoju projektów odbudowy; przypomina również o potrzebie uproszczenia procedur administracyjnych dotyczących koordynacji funduszy; podkreśla, że po otrzymaniu pomocy z FSUE zainteresowane państwa członkowskie powinny zwiększyć starania na rzecz opracowania odpowiednich strategii zarządzania ryzykiem i wzmocnienia krajowych mechanizmów zapobiegania klęskom;

17. odnotowuje uruchomienie, na wniosek rządu włoskiego, usługi reagowania kryzysowego w ramach unijnego programu Copernicus, mającej na celu ocenienie szkód na dotkniętych klęską obszarach za pomocą satelity; zachęca do współpracy między międzynarodowymi ośrodkami badawczymi i z zadowoleniem przyjmuje wykorzystanie transpondera radarowego (SART), który może ocenić i zmierzyć ruchy ziemi z dokładnością co do centymetra poprzez chmury zarówno w dzień, jak i w nocy, również do celów zapobiegania ryzyku i zarządzania nim;

18. podkreśla znaczenie publicznych działań badawczo-rozwojowych dla zapobiegania klęskom i katastrofom oraz zarządzania kryzysowego, wzywa też do poprawy koordynacji i zacieśnienia współpracy między instytucjami badawczo-rozwojowymi państw członkowskich, a zwłaszcza między podmiotami, które mają do czynienia z podobnymi zagrożeniami; wzywa do doskonalenia systemów wczesnego ostrzegania w państwach członkowskich oraz tworzenia nowych powiązań i wzmocnienia powiązań już istniejących między poszczególnymi systemami wczesnego ostrzegania;

19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi Włoch oraz władzom regionalnym i lokalnym na obszarach dotkniętych klęską.
